

Bacheloroppgave

En studie av samarbeid mellom kommune og frivillig sektor

Hvilke former for samspill med frivillige organisasjoner benytter kassen kommunen i samarbeidet med frivillige organisasjoner?

Malgorzata Jasinska Grebstad

Studium: Planlegging og administrasjon
2020

Word Count: 10571

HØGSKULEN
I VOLDA

Forord

Denne oppgaven markerer slutten på tre år med innholdsrike bachelorstudier i administrasjon og planlegging ved Høgskulen i Volda. Arbeidet med oppgaven har vært tankevekkende og lærerikt. Den har også gitt meg anledning til å fordype meg i et tema som er svært interessant, men som jeg har visst lite om fra før.

Jeg vil gjerne takke alle som hjalp meg underveis i arbeidet med oppgaven. Stor takk til veileder min Elisabeth for gode innspill, tilbakemeldinger og rådgiving.

Avslutningsvis vil jeg takke informantane frå kass kommunen- uten deres hjelp hadde oppgaven ikke latt seg gjennomføre.

Sammendrag

Med årenes løp har jeg fått større forståelse for utfordringer som offentlig sektor står overfor i forhold til ytelsen av velferdstjenester til innbyggere og betydningen av frivillig sektor i denne sammenhengen. Derfor har jeg valgt å studere denne problemstillingen gjennom kass kommunens samhandling med frivillige organisasjonene.

Jeg ønsket å finne ut hvilke samarbeidsmodeller: vertskap, partnerskap eller samskaping dominerer i den kommunale samhandlingen med frivillige organisasjoner og om kass kommunen har fokus på samskaping og tilrettelegger for den.

Samskaping i offentlig sektor er den mest innovative formen for samhandling og handler om at kommunen skal legge til rette for samskaping av velferdssamfunnet sammen med sivilsamfunnet. Samskaping kan være en av løsningene på kommunale problemer og dilemmaer siden den tradisjonelle rollen til kommunen som tjenesteleverandør er i dag under omstilling. Det er ønskelig fra statlig hold at kommunen skal være en tilrettelegger av velferdssamfunnet og skal inkludere sivilsamfunnet i offentlig problemløsning.

Gjennom arbeidet med oppgaven fikk jeg mulighet til å bli bedre kjent med disse tre samarbeidsformene og hvordan samhandling med frivillige organisasjonene foregår i en gjennomsnittlig kommune som ikke har utarbeidet frivillig politikk.

Målet med studien var å finne ut om teorien til Guribye og Holdt om samarbeidsformer stemmer overens med den kommunale virkeligheten, og om mine funn kommer til å forsterke denne gjeldende forskningen eller kommer jeg til å finne noe nytt i forhold til den.

Resultatene fra studien bekrefter etter min mening paralleller mellom oppgavens funn og teorien til Holdt og Guribye og understøtter kommunens behov for mer innovative samarbeidsformer med frivillig sektor.

Innholdsfortegnelse:

1.0 Innledning.....	3
1.1 Innovasjon.....	3
1.2 Frivilligpolitikk.....	4
2.0 Bakgrunns kapittel.....	5
2.1 Historisk perspektiv.....	5
2.2 Samskaping.....	6
2.3 Politiske føringer.....	6
3.0 Begrepsavklaring.....	7
4.0 Teori.....	8
4.1 Former for samspill med frivillige organisasjoner.....	8
4.2 Typologi av samskaping.....	9
5.0 Metode og datainnsamling.....	11
5.1 Introduksjon.....	11
5.2 Utvalg av kasus kommune.....	12
5.3 Forskningstilnærming.....	12
5.4 Kvalitativ forskning.....	13
5.5 Datainnsamling metoder.....	13
5.5.1 Dokumentanalyse.....	13
5.5.2 Analyseverktøy.....	14
5.5.3 Funn fra dokumentanalyse.....	15
5.5.4 Intervju.....	15
5.6 Dataanalyse.....	16
5.7 Reliabilitet og validitet.....	17
5.8 Avgrensninger.....	17
6.0 Analyse.....	17
6.1 Samarbeidsprosjektene.....	18
6.2 Samarbeidsmodeller.....	19
6.3 Strategi og retningslinjer for samarbeid med frivillige organisasjoner.....	20
6.4 Innovasjon i samarbeid med frivillige organisasjoner.....	20
6.5 Kasus kommunens forhold til samskaping.....	21
7.0 Diskusjon.....	20
8.0 Konklusjon.....	24
9.0 Litteraturliste.....	25
10.0 Vedlegg.....	28

1. Innledning

Norge er en velferdsstat. Det vil si at den i betydelig grad yter hjelp til samfunnets medlemmer når de trenger det (Christensen & Berg, 2019). Alle kommuner spiller en sentral rolle i det norske velferdssystemet men ifølge kommuneproposisjonen 2020 står offentlig sektor for tiden overfor store og komplekse utfordringer (NTNU, 2019). Disse utfordringene er blant annet eldrebølge, økende levealder i befolkningen og demografiske endringer. Staten pålegger kommunene å utføre mange av primære oppgaver hvor helsetilbud, utdanning og sosiale tjenester står sentralt. Disse tilbudene skal være så like som mulig over hele landet for å kunne skape like levevilkår for alle innbyggere. En slik oppgave er krevende for mange kommuner men løsningen kan være større grad av samarbeid med frivillig sektor og nye måter å samarbeide på. Det finnes flere forskjellige samhandlingsformer mellom offentlig og frivillig sektor. Holdt, Hygum & Gerber (2014) skiller mellom tre ulike og grove samarbeidsmodeller som er: vertskap, partnerskap og samskaping. Hver av dem fører til ulikt resultat og påvirker lokalsamfunnet på forskjellige måter, dette fordi bruk av ulike samarbeidsmetoder fører til forskjellig utnyttelse av tilgjengelige ressurser i lokalsamfunnet.

Formålet med oppgaven blir dermed å undersøke ved bruk av kvalitativ metode hvilke sektorer i kass kommunen samarbeider med frivillige organisasjoner, hvilken form for samhandling benytter de seg av og hvorfor?

En slik undersøkelse kan gi informasjon om forskjeller mellom sektorene i måten de samhandler med frivillig sektor på og om kommunen har fokus på innovasjon i samarbeid med frivillig sektor.

Problemstilling:

Hvilke former for samspill med frivillige organisasjoner benytter kass kommunen i samarbeidet med frivillige organisasjoner?

Forskningsspørsmål:

- Hvilke sektorer samarbeider med frivillige organisasjoner
- Hvilke former for samarbeid benytter de: vertskap, partnerskap eller samskaping
- Finnes det noen form for strategi eller retningslinjer på hvordan samarbeidet med frivillig sektor skal være gjennomført i sektoren eller kommunen
- Har kommunen fokus på samskaping i samarbeid med frivillige organisasjoner
- Har kommunen fokus på innovasjon i samarbeidsformer

1.1 Innovasjon

Innovasjon i samarbeidet med frivillig sektor handler om å ta i bruk nye og mer effektive former for samhandling som f.eks. samskaping. Samskaping har blitt nøkkelen til suksess i

mange kommuner både nasjonalt og internasjonalt. Samskaping er ikke noe nytt som fenomen, men definisjonen av samskaping i dag peker på kommunen som arena for teamwork enn som organisasjon som yter service til innbyggerne. Selv om samskaping er ikke noe nytt som fenomen så utfordrer den nåværende trekk ved offentlig sektor i innovativ retning (Heimburg & Hofstad, 2019). Kommunene trenger nye løsninger for å møte velferdssamfunnets problemer og kasus kommunen er en av dem. Kommunen opplever for tiden fraflytting og nedgang i barnefødsler. Dette kan i nær fremtid resultere i utfordringer i forhold til velferdstjenester i kommunen. Gjennom innovasjon, omstilling og effektivisering kan kommunene få ut mer fra ressursene de har til rådighet og sørge for at de blir brukt på en bedre måte (NTNU, 2019). Innovasjon i kommunalt arbeid handler om å skape utvikling hvor etablerte tenkemåter og ordninger kan være hindringer som bør forandres. Det er viktig å ta innover seg at disse problemene krever at vi løser dem sammen uavhengig av hvilken sektor vi befinner oss i.

Arbeidet med innovasjon i kommunene kan by på utfordringer for kommunene og veien dit er ikke problemfri. Kommunene er komplekse organisasjoner hvor de ulike delene og rollene forholder seg til hverandre og påvirker hverandre. Når en del av organisasjonen endres kan dette ha betydning og konsekvenser for resten av organisasjonen. Innovasjonsendringer kan derfor oppleves som gripende og kraftige av kommunens ansatte som ofte vil helst fortsette med de tradisjonelle ordninger framfor å skape forandringer (Holmen & Ringholm, 2019).

1.2 Frivilligpolitikk

Staten fordeler ansvaret for frivilligpolitikk på sektorene og koordinerer den i kulturdepartementet. Dette for å møte mangfoldet i frivillig sektor og samtidig styrke samhandling og kunnskap på tvers av departementene hvor kulturdepartementet koordinerer statlig frivillighetspolitikk og sørger for at den følges opp i hele regjeringen. Dette gjør all informasjon som er av betydning for frivillig sektor lett tilgjengelig.

Ved å legge ansvaret for koordinering på kulturdepartementet ønsker regjering å møte frivilligheten med mest mulig ensartet praksis, begrepsbruk og holdninger (Kulturdepartementet, 2018).

På kommunalt nivå er samarbeidet med frivillig sektor også desentralisert og fordelt på de ulike sektorene i kommunen. Kommunene som har vedtatt helhetlig frivilligpolitikk har ofte en koordineringsansvarlig som står for koordineringsarbeid med frivillige organisasjoner. Dette er ikke tilfelle i kasus kommunen som er forskningsobjektet for denne oppgaven. Kasus kommunen har ikke startet arbeidet med eller vedtatt helhetlig frivilligpolitikk.

Denne situasjonen kan føre til at det blir store forskjeller mellom sektorene i måten de samhandler med frivilligsektor på og omfanget av dette samarbeid mellom sektorene.

Viktigheten av innovasjon i samarbeidsformer mellom offentlig og frivillig sektor pluss desentralisering av dette samarbeidet i kommunene vekte min interesse for å undersøke dette nærmere. Tanken er å undersøke hvordan situasjonen ser ut i praksis i en kommune. Den utvalgte kasus kommunen er en gjennomsnittlig distriktskommune med ca. 7000 innbyggere. Kommunen har etablert frivilligsentral men har ikke vedtatt helhetlig frivilligpolitikk, dette kan føre til at den ressursen som frivilligheten representerer blir utløst

bare i liten grad. Mangel på frivilligpolitikk i kassen kommunen skaper en situasjon hvor jeg som forsker må skaffe kvalitativ informasjon fra alle kommunale sektorer for å kunne skape et helhetsbilde av kommunens samhandling og relasjon til frivillig sektor.

Det er viktig å poengtere at det er kommunen som er utgangspunktet for undersøkelsen og ikke frivillige organisasjoner.

2.0 Bakgrunns kapittel

I dette bakgrunns kapitlet skal jeg redegjøre for endringer i relasjonen mellom offentlig og frivillig sektor og hvordan nasjonale dokumenter har karakterisert og definert frivillig sektor, til slutt skal jeg presentere nasjonale føringer rettet mot samarbeid med frivillig sektor.

2.1 Historisk perspektiv

Den statlige politikken overfor frivillig sektor har endret seg mye med årenes løp.

Siden 1800-tallet har den norske staten gitt støtte til frivillige organisasjoner og inkluderte dem i føringen av offentlig politikk. Frivillig sektor besto på denne tiden av folkebevegelser og store medlemsorganisasjoner som arbeidet for å oppnå innflytelse på myndighetenes politikk. Kommunikasjonen mellom staten og frivillige organisasjoner var preget av en «bottom-up»-perspektiv hvor forholdet mellom stat og frivillige organisasjoner var oversiktlig og påvirkningen skjedde nedenfra og opp (Rystad, 2013).

New Public Managements fokus på konkurransesetting, mål og resultat har påvirket negativt samarbeid mellom forvaltningen og frivilligheten. Staten innførte kontrollordninger og den tillitsbaserte relasjonen mellom det offentlige og frivilligheten ble som følge av dette svekket. Frivilligheten måtte profesjonalisere seg og ta i bruk media og lobbyvirksomhet for å kunne ha påvirkning på statlig politikk.

Rundt året 1980 har synet på velferdsstaten endret seg. Det å gi velferdsgoder ble ikke lenger bare staten sitt ansvar, men hele det norske samfunnets ansvar og frivillige organisasjoner spilte en sentral rolle i dette ansvaret (Rystad, 2013). De har fungert som veiviserne. Med nye ideer og løsninger har de forbedret kommunale tjenester og tatt over ansvaret når kommunale tilbud manglet. De var grunner til et varmt og inkluderende samfunn. De tok for seg alt fra hobbyaktiviteter som skapte glede til profesjonsfrivillighet som brukte sin fagkompetanse (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2015).

Frivillig sektor skilte seg fra privat og offentlig sektor og denne situasjonen skapte et behov for avklaring om oppgavefordelingen mellom dem. Denne avklaringen skjedde gjennom offentlige meldinger, dokumenter og rapporter.

NOU fra 1988 «Frivillige organisasjoner» var den første offentlige utredningen som omhandlet frivillige organisasjoner. Denne beskriver ideen og ønsket om helhetlig offentlig politikk som omfavner frivilligheten.

Stortingsmelding fra 1997 «Om statens forhold til frivillige organisasjoner» var en videre klarering av statens relasjon til frivillig sektor. Med denne uttrykte staten at frivilligheten er en betydningsfull del av velferdsstaten og det norske samfunnet. Også i dette dokumentet uttrykte staten ønsket om en helhetlig frivillighetspolitikk (Rystad, 2013).

Flere sentrale dokumenter som Samhandlingsreformen eller Folkehelsemeldingen poengterer at i oppgaver som omsorg, arbeid med folkehelse eller integrering må hele det norske samfunnet bidra. Dette førte til økt fokus på betydningen og rollen til frivillige organisasjoner og samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor (Guribye, 2016).

Stortingsmelding «Frivillighet for alle» signaliserte starten på aktiv frivilligpolitikk hvor ideen om «alle skal med» sto sentralt. Staten presenterte i den større grad av styringsvilje og større velferdsambisjoner gjennom frivilligheten. Kommunene begynte å verve frivillige til sine velferdstjenester i den tanken at samfunnsbygging og velferd var mulig å oppnå gjennom frivillig innsats der «alle skal med». «Kommune 3.0» som er en av begreper for samskaping handler om dette (Guribye, 2016).

2.2 Samskaping

«Kommune 3.0» har sine røtter fra Danmark og er betegnelsen på utviklingen mot et samfunn som er preget av aktivt medborgerskap. Medborgerskap hvor den enkelte borger er en engasjert samfunnsressurs og i samarbeid med kommunale ansatte bidrar til å forme sin egen og andres velferd. Dette innebærer at ikke bare kommunalt ansatte, men alle innbyggerne i kommunen sammen skaper velferden. Altså samskaping (Amundsen, 2017). Samskaping handler om å skape noe sammen og består av en prosess hvor ulike aktører utvikler ny velferd. Begrepet er ofte reservert til prosesser som foregår mellom offentlige og ikke offentlige aktører. Samskaping mellom dem kan skje i alle stadier av prosessen: initieringen, utformingen og iverksettingen. Det finnes ikke en felles definisjon på hva samskaping betyr i praksis men ulike begreper festes til dette fenomenet som f.eks. samarbeidsdrevet innovasjon, kommune 3.0 eller sosial innovasjon (Heimburg & Hofstad, 2019).

2.3 Politiske føringer

Myndighetene gjennom dokumenter som Frivillighetserklæring (2015) og ST.10 «Frivilligheta- sterk, sjølvstendig og mangfoldig» (2018-2019) anbefaler og legger opp til at hver enkel kommune bør kunne utarbeide sin egen frivilligpolitikk og skaffe kunnskap om frivillige organisasjoner. Målet med dette er en godt forankret og tverrsektoriell frivilligpolitikk (Guribye, 2016). Men ifølge tall fra Frivillighet Norge har i 2020 kun 16% av alle landets kommuner vedtatt helhetlig frivillighetspolitikk (Frivillighet Norge, 2020). Staten slår fast at frivillighet har en viktig rolle i samfunnsutviklingen og som grunnlag for demokratiet. Regjeringen har lenge vært klar i sine signaler at den ønsker bred og sterk tilværelse av frivillig sektor på lokalt nivå og samarbeid mellom kommune og frivillig sektor er svært ønsket av både den overordna organ og frivillig sektor. Staten ønsker at frivilligheten skal vokse nedentfra fra lokale forhold og vokse seg sterk og mangfoldig. Statens ønske er også at den skal være fri fra offentlig styring og tilrettelegging som kan hemme dens utvikling. Statlige dokumenter som Frivillighetserklæring (2015) og ST.10 «Frivilligheta- sterk, sjølvstendig og mangfoldig» (2018-2019) roser og anerkjenner frivillig sektor og all den innsatsen og arbeidet den har gjort for samfunnet gjennom årene. Plattformen for samspill og

samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor (KS) slår fast at samarbeid mellom frivillig og offentlig sektor skal bygge på et prinsipp om at frivillig sektor skal supplere – ikke erstatte offentlige tjenester. Samtidig kan ikke samarbeidet bli presset inn over hodet på frivilligheten, frivilligheten skal kunne velge sine egne måter å være engasjert på (Guribye, 2016).

3.0 Begrepsavklaring

Frivillige organisasjoner

I Stortingsmeldingen «Frivillighet for alle» påpekes det at det ikke finnes noen entydig definisjon av frivillige organisasjoner og frivillig virksomhet i lover og regelverk.

Regjeringa fastslår at den ikke ser det som sin oppgave å definere hva som er en frivillig organisasjon og viser til reglene for registrering i Frivillighetsregisteret (Frivillighet Norge, 2019).

For å kunne være registrert i registeret må enheten drive frivillig virksomhet, ha et styre og kan ikke dele ut midler til fysiske personer.

Foreninger, stiftelser og aksjeselskap kan bli registrert i Frivillighetsregisteret.

Som frivillig virksomhet regnes aktiviteter som ikke er fortjenestebasert (Frivillighet Norge, 2020).

Frivilligpolitikk

Formålet med kommunal frivillighetspolitikk er at den skal stimulere til samspill og samarbeid mellom kommunen og foreningene og også foreningene seg imellom (Paulsen, 2018).

Frivillighet Norge si definisjon av frivilligpolitikk: «at kommunen tar ansvar og legger til rette for at frivilligheten skal få gode vilkår. Ved å kartlegge og gå i dialog med den lokale frivilligheten vil man få et lokalsamfunn med høyere aktivitet, trygghet og bærekraft. En slik politikk vil føre til flere vinn-vinn situasjoner for både kommunene og frivilligheten» (Fylkeskommune, 2019).

4.0 Teori

Når i denne oppgaven skal finnes svar på hvilke form for samspill benytter kassen kommunen i samarbeidet med frivillige organisasjoner så er det behov å beskrive de tre ulike former for samspill mellom det offentlige og frivilligheten som er vertskap, partnerskap og samskaping. Dette for å kunne finne ut hvilken form for samspill foretrekker kassen kommunens sektorer i samarbeidet med frivillige og hvorfor er det slik.

I dette kapitlet skal jeg gjøre rede for teorien om samarbeidsmetoder mellom offentlig og frivillig sektor og introdusere en typologi av de ulike områdene av samskaping.

4.1. Former for samspill

Det finnes flere ulike former for samspill mellom offentlig og frivillig sektor. Disse samarbeidsmodellene er *vertskap*, *partnerskap* og *samskapelse* (Holdt et al, 2016).

Vertskap er et samarbeid hvor det er tydelig hvem er en giver og hvem er mottaker. Vertskap tar for seg samarbeid mellom aktører eller parter hvor den ene benytter seg av ressurser til den andre. Den ene parten har noe som den andre trenger f.eks. basseng eller en lokal. I vertskapet bestemmer den ene parten hva som gis til den andre parten (Holdt & Hunt, 2016). Dette er en ganske utbredt samarbeidsform og den kan uttrykke seg i at det offentlige deler øremerkede midler til frivillige organisasjoner. Frivillige organisasjoner er på denne måten forpliktet til å utføre konkrete oppgaver innenfor en viss tid og deretter rapportere det til den offentlige institusjonen (Guribye, 2016).

Vertskapet fungerer fint når giveren har akkurat det som mottaker ønsker eller søker. Det som imidlertid skjer med vertskapet er at mottakeren prøver å tilpasse seg ønsker til giveren (Holdt & Hunt, 2016).

Vertskapet som en samarbeidsform innebærer at det eksisterer ulike maktforhold mellom aktørene hvor det offentlige som er giver bestemmer fullt over midlene. I denne formen for samarbeid blir frivillige organisasjoner tvunget til å ha fokus på kun de aktiviteter som myndighetene til enhver tid ønsker å bruke midler til. Vertskapet innebærer at frivillige organisasjoner har svært lite eller ingen frihet til å bestemme hva de vil bruke penger/ midler på som kommer fra det offentlige (Guribye, 2016).

Partnerskap er en samarbeidsform som er nyere enn vertskapet. I denne samarbeidsformen er partene forpliktet til hverandre og er like ansvarlige, dette uten å måtte ta like stor del i samarbeidet (Holdt & Hunt, 2016). Partnerskap som samarbeidsform oppstår når en av partene kan ikke løse problemet selv for å oppnå suksess i prosjektet. Derfor leter den som «har problemet» etter noen andre som kan hjelpe å nå målet. Partnerskapet handler om samarbeidet mellom likeverdige parter hvor de likeverdige parter kommer i samhandlingen til enighet både om formålet og organiseringen av f.eks. ressurser eller økonomi (Guribye, 2016). Samtidig er det fortsatt en av parter som har definert problemet og løsningen (Holdt & Hunt, 2016).

Partnerskapet stimulerer til å holde samarbeidet ved like. Denne samarbeidsformen blir utfordret når en av partene blir dominerende. Dominans og uklar kommunikasjon er truslene mot partnerskap som samarbeidsform (Guribye, 2016). Et lett forståelig eksempel på partnerskap er f.eks. en sammenkomst hvor både grendelaget og en lokal dagligvarebutikk er invitert til å bidra til et fint arrangement. I partnerskapet jobber alle sammen mot felles mål.

Samskaping i tilknytning til offentlig sektor betyr at offentlige og sivile aktører arbeider sammen ved å dele kunnskap og ressurser med hverandre (Røiseland & Lo, 2019). I kommunal sektor handler samskaping om å tilrettelegge for samskappingsprosesser og i disse prosessene skal kommunen ha en fasilitator rolle og ikke den tradisjonelle tjenesteleverandør rolle. Samskaping i offentlig sektor er en strategi som ser bort fra den tradisjonelle tanken om at kommunen skal levere tjenester og løse problemer til innbyggere. Samskaping handler om å finne løsninger sammen med målgruppen og arbeide i felleskap for å finne løsninger på felles utfordringer (Guribye, 2016). I samskapingen skal kommunen sammen med sivil samfunnet samarbeide for å skape bedre produkter og tjenester for innbyggere, kommunen

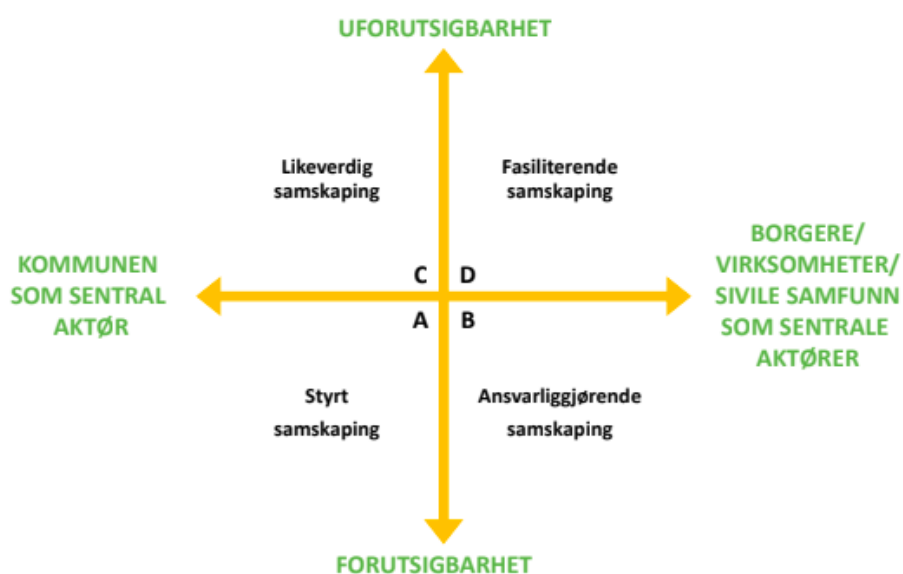
skal også i disse prosessene ha rollen som stimulator til engasjement og aktivitet i samfunnet (Torfing, Sørensen & Røiseland, 2016). Tortzen poengterer at borgeres aktive medvirkning og samarbeid er bestemmende for om en prosess kan kalles samskaping (Tortzen, 2016). Dette fordi samskaping handler om å omgjøre borgere fra å være subjekter til likeverdige parter i planleggingen og utføringen av f.eks. tjenester og også anerkjenne dem som verdi.

Samskaping som samarbeidsform skiller seg fra vertskap og partnerskap gjennom sin løser og samtidig mer vid organisering. Samskaping betyr større nivå på partnerskap, dialog og læring mellom aktørene. Dette fører til mer ressurser f.eks. i form av tid. I denne formen for samarbeid kan man finne løsninger som går langt utover enkeltbidraget til partene. Begge partene myndiggjøres og de får en rolle i samarbeidet som er basert på deres tilgjengelige ressurser og muligheter. Samskaping krever fra begge partene gjensidig tillit og velvilje som har utviklet seg og vært vedlikeholdt over tid. Denne formen for samarbeid gir ingen garantier at en lykkes, partene vet ikke på forhånd hva utfallet og resultat av samarbeidet blir, de er uvitende om det blir skapt nye og bedre løsninger (Guribye, 2016).

4.2 Typologi av samskaping

(Ulrich, 2016) står bak utviklingen av en deskriptiv typologi som beskriver de forskjellige former for samskaping. Alle de formene kan være gjeldende avhengig av hva situasjonen og utgangspunktet er. Ved bruk av disse typologiene kan det være mulig å kategorisere og klassifisere samskapingen. Denne typologien tar for seg kommunalt perspektiv og beskriver kommunens rolle i samskappingsprosessen.

Typologien fremstiller Ulrich i form av to akser. Den vertikale akse fremstiller kommunes behov for å kunne definere innholdet i samskapingen og dens ytterpunkter er forutsigbarhet og uforutsigbarhet. Den horisontale akse fremstiller hvem som er de sentrale aktørene i samskappingsprosessen og dens ytterpunkter er sivilsamfunnet og kommunen som sentral aktør i samskappingsprosessen.

Figur 1. Typologi av samskaping.

Ulrich skiller mellom flere former for samskaping:

- *Styrt samskaping* er kombinasjonen av «kommunen som sentral aktør» og «forutsigbarhet»
- *Ansvarliggjørende samskaping* er kombinasjonen av «sivilt samfunn» som sentral aktør og «forutsigbarhet»
- *Likeverdig samskaping* er kombinasjonen av «kommunen som sentral aktør» og «uforutsigbarhet»
- *Fasiliterende samskaping* er kombinasjonen av «sivilt samfunn som sentral aktør» og «uforutsigbarhet»

Styrt samskaping handler om det offentliges ambisjoner til å styre samskapelsesprosessen i den retning hvor resultatet blir relativt forutsigbart. I denne formen er element for samskaping minimal og begrenset. I denne formen for samskaping er det kommunen som sitter på makten til å definere, angi og bestemme det som skal være sentrum for samskapingen (Ulrich, 2016). Samskapelselementet blir et slags supplement eller tilbehør til offentliges virksomhet. Avfallssortering er en av former for styrt samskaping (Guribye, 2016).

Ansvarliggjørende samskaping handler om ambisjonen til kommunale aktører. Denne ambisjonen styrer samskapingprosessen slik at utfallet blir relativt forutsigbart. Forskjellen mellom ansvarliggjørende samskaping og styrt samskaping er at i ansvarliggjørende samskaping er det aktører i sivilsamfunnet som har hovedansvaret for innholdet. Kommunale aktørene i denne formen for samskaping skal holde seg i bakgrunnen og gi ansvaret for innholdet i samskapingen til sivilsamfunnet (Ulrich, 2016). Myndiggjøring prinsipp- hjelp til selvhjelp (Empowerment) ligger til grunn i denne formen. Dette dreier seg om å gjøre innbyggere i stand til å ta være på seg selv. Eksempelet som ofte blir nevnt er rehabilitering. Dette går ut på at brukerne ansvarlig gjøres gjennom aktiv involvering i rehabiliteringsprosessen, dette for at de skal kunne klare seg selv (Guribye, 2016).

Likeverdig samskaping er kjennetegnet av uforutsigbarhet. I denne modellen har ikke kommunen ambisjoner om å styre resultatet av prosessen. I likeverdig samskaping blir ikke ønsket resultat for samskapingen satt men man er åpen for et åpent utfall som konsekvens av samskapingen, problemet er kjent men utfallet av samskapingen er ukjent (Ulrich, 2016). Samtidig så er det kommunen som definerer områdene for samskaping f.eks. i form av et problem som skal løses, utover dette er den en likeverdig partner i samskaping.

Et eksempel på likeverdig samskaping kan en finne i den tidlige fasen av samarbeidsprosjekt «Med hjerte for Arendal», hvor Arendal kommunen hadde levekårsutfordringer i byen og på grunn av dette inviterte sentrale frivillige organisasjoner til samhandling om å bidra til å løse levekårsutfordringene. I dette prosjektet problemet var kjent men utfallet og resultatet av samskaping var ukjent (Guribye, 2016).

Fasiliterende samskaping finner sted når brukere tar selv initiativet og peker på velferdsområder som de ønsker at kommunen skal engasjere seg i. Relasjonen mellom partene i fasiliterende samskaping er ikke lenger slik som mellom tjenesteyter og en kunde, men mellom kommunen og en aktiv engasjert medborger. Kommunen spiller i denne formen for

samskaping fasilitator rollen som innebærer å tilrettelegge for engasjement, f.eks. i form av tilgang til materialer eller lokaler eller andre ressurser (Ulrich, 2016).

Fasiliterende samskaping er en form for velferdssamfunn som omtales for «Kommune 3.0». «Kommune 3.0» i denne modellen står kommune sentralt. Kommunen retter seg mot et lokalsamfunn der innbyggere er aktive og engasjerte medborgere. I lag med kommunale ansatte tar medborgere ansvar for utviklingen av sine lokalmiljø. Det offentlige rolle i «Kommune 3.0» går ut på å stimulere aktiviteten i lokalsamfunnet. Dette handler om at ansatte i kommunen skal være opptatt av å hente ut ressursene hos innbyggere, de skal støtte og skape felleskap i lokalsamfunnet (Guribye, 2016).

Dette teoretiske kapitlet har presentert teorien om samarbeidsmodeller mellom offentlig og frivillig sektor og også typologien av samskaping i offentlig sektor. Studiens problemstilling stiller spørsmål om *hvilke former for samspill med frivillige organisasjoner benytter kassen kommunen i samarbeidet med frivillige organisasjoner.*

Slik det er fremstilt i teoretiske kapitlet så finnes det forskjellige måter å samarbeide med frivillig sektor på. Disse formene er knyttet til graden av innovasjon i kommunens samarbeid med frivillige organisasjoner hvor i den mest innovative formen planlegger kommunen sammen med borgere i stedet for borgere.

Teoriene som har blitt presentert danner grunnlaget for videre arbeid med studien.

5.0 Metode og datainnsamling

Metode er «en måte å gå frem på for å samle inn empiri» (Jacobsen, 2016). Metode kapittel tar for seg valg av metode for oppgaven. I dette kapitlet vil jeg presentere forskningstilnærming som etter min mening egner seg best til å kunne gi svar på problemstilling «*Hvilken form for samspill med frivillige organisasjoner benytter kassen kommunen i samarbeidet med frivillige organisasjoner?*»?

5.1 Introduksjon

Formålet med oppgaven er å undersøke og tilegne mer kunnskap om temaet som jeg vet lite om fra før. På grunn av dette har jeg valgt kvalitativ forskningsdesign siden den er utforskende og beskrivende. Kvalitativ design er egnet siden studien skal øke forståelsen og utforske temaet om samarbeidsmetoder mellom kommunen og frivillige organisasjoner. Jeg har valgt kvalitativ metode hvor jeg skal bruke dokumentanalyse og ustrukturerte intervju. Dokumentanalyse blir foretatt av kassen kommunens årsrapport fordi dette dokumentet inneholder informasjon om kommunens samarbeid med frivilligheten. Ustrukturert intervju blir gjennomført med ledere av kommunens enheter som ut ifra dokumentanalysen har hatt samarbeid med frivillige organisasjoner. Formålet med intervju er hente inn utfyllende informasjon om samarbeidet med frivillige organisasjoner siden årsrapporten gir kun en brøk del av informasjon. Målet med intervju er å finne ut hvilke former for samarbeid med frivillige organisasjoner benytter kommunen og hvor innovative de formene er.

5.2 Utvalg av kassen kommune

En kasus studie er også kalt for case-studie og handler om å undersøke en enhet eller et utvalg enheter. Kasusstudie sier kun hvordan undersøkelsesenheter er avgrenset og gir ikke forklaring på hvilke analysemetoder som er brukt (Tjora, 2018). Kasus studie egner seg godt til teori utvikling eller når man ønsker å få en dypere forståelse. Jeg bestemte meg for å bruke case studie fordi det gav meg mulighet til å avgrense min studie til et enhet.

Den utvalgte kasus kommunen er en gjennomsnittlig distriktskommune med ca. 7000 innbyggere. Kommunen har etablert frivilligsentral men har ikke vedtatt helhetlig frivilligpolitikk. Helhetlig frivilligpolitikk bør være en del av kommunens planverk og omfatte både hvordan kommunen legger til rette for frivillige organisasjoner og også hvordan de skal samarbeide (Frivillighet Norge, et al).

Valg av kommune til studien var basert på kommunens størrelse og mangelen på vedtatt frivillig politikk. Jeg ønsket å undersøke en kommune som ikke hadde vedtatt frivillig politikk, dette for å kunne finne ut hvordan samhandling med frivillige foregår i en slik kommune: hvor mye samhandling har kommunen med frivillige organisasjoner og hvor innovativ kommunen er i dette samarbeidet.

Størrelsen på kommunen var også viktig siden den er etter min mening representativ for mange andre norske kommuner.

5.3 Forskningstilnærming

Å skille mellom teori og empiri er viktig og derfor baserer jeg min undersøkelse på en deduktiv tankemåte som går fra teori til empiri og samler inn data for å finne årsakssammenheng. Deduktiv tenkemåte er motsetningen til induktiv tenkemåte som ønsker å studere virkeligheten mest mulig forutsetningsløst (Halvorsen, 2016).

Utformingen av problemstillingen i oppgaven var basert på en eksisterende teori om ulike former for samspill mellom offentlig og frivillig sektor. De ulike formene for samspill gir antydning til hvor innovativ kommunen er i samspillet med frivillige organisasjoner.

Empirien i undersøkelsen er tilegnet fra dokumentanalyse og intervju og danner grunnlaget for oppgavens analyse, diskusjon og konklusjon kapittel.

5.4 Kvalitativ forskning

For å kunne gi svar på problemstilling er det viktig med rett valg av undersøkelsesdesign og metode. Problemstilling i denne oppgaven krever informasjonsinnhenting gjennom bruk av kvalitativ metode fordi den gir mulighet til å samle inn mer fyldige data. Denne typen forskning skaper mulighet for å kunne forstå, tolke og undersøke en situasjon eller et fenomen dypere enn i kvantitativ metode som baserer seg på å samle målbare data (Halvorsen, 2016). Oppgavens problemstilling krever innhenting av fyldig informasjon fra intervju. Dette for å kunne tolke innhentet informasjon og gjennom dette finne ut hvilke former for samspill mellom det offentlige og det frivillige eksisterer i kasus kommunen og hva er årsaken til dette.

5.5 Datainnsamlingsmetoder

Datainnsamling til oppgaven skal foregå ved bruk av dokumentanalyse og ustrukturerte intervju. Ustrukturerte intervju kan være samtalen eller informantintervju og de er relevante når forskeren vil skaffe informasjon om fenomener som allerede har skjedd og som forskeren ikke har mulighet til å observere selv (Halvorsen, 2016).

Intervjue skal gi utfyllende og dypere informasjon om samspillet mellom kommunen og frivillige organisasjoner. Ustrukturerte intervju ble gjennomført med kommunale ledere, rådgivere og ansatte. Dokumentanalysen ble gjennomført før intervju for å avdekke hvilke kommunale sektorer samarbeider med frivillige organisasjoner og hva samarbeider de om. Denne informasjonen var nødvendig for å kunne velge informanter til intervju og utformingen av intervjuguide.

5.5.1 Dokumentanalyse

Dokument er et resultat av skriving og studier av dokumenter har en lang tradisjon.

Dokumenter har innhold og har til formål å kommunisere kunnskap og verdi. For å løse problemstillingen må forskeren analysere innholdet i dokumentet opp mot problemstillingen (Duedahl & Jacobsen, 2010).

Typisk for denne typen studier er at dokumentene har vært skrevet for annet formål enn den som forskeren bruker dem til. Dokument er alle slags skriftlige kilder, offentlige dokumenter, årsrapporter, kommunale planer og annet (Thaagard, 2013).

Mitt mål for dokumentanalysen var å få svar på hvilke enheter i kommunen samarbeider med frivillige organisasjoner. Jeg ønsket å få oversikt over omfanget av samarbeid med frivillige organisasjoner og hvilken av kommunale enheter har samarbeid. Siden offentlige institusjoner som kommune formulerer sine beslutninger i form av tekst gikk jeg systematisk gjennom kommunens årsrapport 2018. Årsrapport er et viktig element i kasus kommunens plansystem og et informasjonsdokument som gir innblikk i hva kasus kommunen har gjort i året som har gått. I dokumentet er kommunens aktivitet og virksomhet evaluert.

Det var ikke selve teksten jeg var interessert i, målet mitt var å skaffe informasjon om kommunens samarbeid med frivillige organisasjoner.

Denne kunnskapen trengte jeg for å gå videre i arbeidet med oppgaven som var intervju.

Årsrapporten var et relevant dokument siden kasus kommunen har ikke utarbeidet noen andre dokumenter som omtaler frivilligpolitikk. Mangel på slike dokumenter har gjort forskningsprosjektet vanskeligere å gjennomføre.

5.5.2 Analyseverktøy

I arbeidet med å samle inn relevant informasjon fra kommunens årsrapport har jeg søkt på begrep «samspill», «samarbeid» og andre begrep som er relatert til dem. Søket ga gode bidrag og resultater.

Disse resultatene ble videre vurdert opp mot frivillighet perspektivet. Det vil si at jeg har tolket meningsinnholdet i resultatene fra søkeorda for å finne ut om søkerresultatet handlet om

frivillige organisasjoner. Deretter har jeg registrert de resultatene som var relevante for studiets problemstilling. Denne fremgangsmåten ga verdifull informasjon.

Til registreringen og visualiseringen av resultatene fra dokumentanalysen av årsrapporten har jeg brukt en tabell.

Under er det presentert hvordan tabellen ser ut:

Tabell 1

	Kultur enhet	Teknisk enhet	Oppvekst enhet	Helse, omsorg og velferd enhet
vertskap				
partnerskap				
samhandling				

Denne tabellen har som mål å fremstille hvilken kommunal sektor samspiller med frivilligheten og hvor ligger kommunale sektorene i forhold til hverandre når det gjelder omfanget av samarbeid med frivillige organisasjoner.

5.5.3 Funn fra dokumentanalyse

Søkeordene og relevante funn som har blitt avdekket i analysen av kasus kommunens årsrapport 2018 er fremstilt i tabell 2.

Dokumentanalysen gir ikke svar på oppgavens problemstilling men den danner grunnlag for videre innsamling av data. Dokumentanalysen legger også til rette for valg av relevante informanter som har erfaring i samspillet med frivillige organisasjoner. Formålet med analysen var å finne ut hvilken kommunal sektor samarbeider med frivillige organisasjoner og omfanget av dette samarbeidet. Denne informasjonen trengte jeg for å gå videre i arbeidet med oppgaven som er intervju.

5.5.4 Intervju

En kvalitativ studie omfatter som regel få enheter og data samles inn som ord. Et kvalitativt intervju kan ha ulike grader av åpenhet (Jacobsen, 2015).

I undersøkende forskning brukes ustrukturert intervju til å samle inn informasjon.

Ustrukturert intervju kjennetegner mangel på fast format, spørsmålene blir utarbeidet under selve intervju, men intervjueren kan ha noen planlagte spørsmål som er laget på forhånd.

Spørsmålene i ustrukturert intervju er åpne og informanten kan besvare dem på flere måter og er fri til å gi gjennomtenkte svar.

Temaene for intervjuguiden har blitt basert på funnene jeg gjorde i dokumentanalysen.

Spørsmålene hadde i utgangspunktet en bestemt rekkefølge, men jeg ønsket å være fleksibel. Jeg tok utgangspunkt i en liste med ferdig formulerte spørsmål hvor det ikke fantes faste svaralternativer (Halvorsen, 2016). Jeg valgte å gjennomføre informantintervju med enkelt personer for å fange opp forskjeller i deres samhandlingsmetoder og erfaringer fra samarbeid med frivillige organisasjoner.

Jeg var interessert i å finne ut om hvordan enhetene i kass kommunen samarbeider med frivillige organisasjoner og hvilke samarbeidsformer de benytter.

Derfor var det viktig for meg å velge ut informanter som innenfor sitt forvaltningsområde er involvert i samarbeidet med frivillige organisasjoner.

Funn fra dokumentanalysen var grunnlaget for valg av informanter. Valget av informanter falt på ledere av forvaltningsområder som samarbeider med frivillige organisasjoner. Dette fordi de har sentral rolle i utformingen av enhetens samarbeid med andre. Håpet var at gjennom intervju blir dette bekreftet og at personene kommer til å gi gode og utfyllende svar.

Intervju med informantene har blitt utsatt på grunn av uforutsette komplikasjoner forårsaket av covid 19 pandemien, men har blitt gjennomført etterhvert som situasjonen har stabilisert seg. Intervjuene var avtalt i rimelig tid før gjennomføringen fant sted og temaet ble også skissert. Alle informantene var positive til å stille til intervju om samarbeid med frivillige organisasjoner. Dette tolket jeg som et tegn på rett valg av informanter fordi positiviteten deres opplevde jeg som tegn på trygghet i forhold til kunnskap om tema som var skissert. Intervjuene ble gjennomført over telefon og ikke ansikt til ansikt på grunn av smittefaren som covid 19 pandemien førte med seg. Telefonintervju førte til at det var vanskelig å ta lydopptak av samtalen. Derfor har jeg valgt å notere så mye som mulig av det som informantene hadde sagt i samtalen. Jeg stilte alle informantene tilsvarende spørsmål men forholdet til intervjuguiden var fleksibel og hovedfokuset var på samtalen. En av informantene var samfunnsplanlegger som fikk oppgaven til å stille til intervju fra lederen av teknisk enhet. På grunn av planleggerens rolle i kommunen har jeg stilt ham noen tilleggsspørsmål som gjald kommunen som helhet.

Tema og spørsmål i intervjuguiden var basert på de ulike samarbeidsprosjekter mellom kommunen og frivillige organisasjonene som var rapportert til kommunens årsrapport 2018. Teorien om samarbeidsmetoder mellom offentlig og frivillig sektor skiller mellom tre samarbeidsmodeller: *vertskap*, *partnerskap* og *samskaping*. Jeg utarbeidet spørsmålene i intervjuguiden slik at informantene fortalte om samarbeidet med frivillige organisasjoner som hørte til deres enhet, i tillegg svarte de på spørsmål som inneholdt kjennetegn til hver av samarbeidsmodellene. Dette for å kunne plassere de forskjellige samarbeidsprosjektene hos rett samarbeidsmodell. Med dette ønsket jeg å skape et bilde av hvilken samarbeidsmodell er hyppigst brukt i kass kommunen og hvor innovativ kommunen er i samarbeidet med frivillige organisasjoner. Samarbeidsmodellene antyder hvor innovative kommunene er i samspillet med frivillige organisasjoner. Den minst innovative er vertskap og den mest innovative formen er samskaping.

Alle informantene ble også stilt spørsmål om de samtykker til intervju og informert om at de kan avbryte når som helst. De ble også informert at all personlig informasjon blir anonymisert.

Alle kommunale informantene fikk tilsvarende spørsmål om samarbeidsprosjektene med frivillige organisasjoner i deres enheter. Kommunens samfunnsplanlegger som også var

informanten for en av enhetene fikk noen tilleggsspørsmål. Dette fordi personen har en nøkkelrolle i «byggingen» av samfunnet i kommunen.

5.6 Dataanalyse

Jeg benytter meg av den deduktive tilnærmingen til analysen av datamaterialene som jeg har hentet inn fra intervjuene. Den deduktive tilnærmingen går ut på at jeg går fra teori til empiri og knytter begrep fra teoretiske bidrag til informasjonen som jeg henter ut fra intervjuene. På denne måten kan jeg se om det er sammenhenger mellom dem (Thagaard, 2015). Teorien til Guribye blir brukt når det gjelder vertskap, partnerskap og samskaping, det blir også brukt typologien til Ulrich for å synliggjøre trekk knyttet til samskaping i empiriske funnene. Ulrich typologiserer samskaping ut ifra kommunalt perspektiv og kommunen si rolle i samskappingsprosessen.

5.7 Reliabilitet og validitet

Uansett bruk av kvalitative eller kvantitative data er oppgavens kvalitet viktig. Reliabilitet og validitet sikrer kvaliteten på oppgaven. Reliabilitet betyr pålitelighet og sier noe om påliteligheten til funna. Validitet betyr gyldighet og handler om tolkningen som forskeren kommer frem til. Gjennomsiktighet i forskerens arbeid styrker validiteten av forskningen. Styrken til forskningen er også avhengig av hvor nøyaktig og grundig forskeren er i sine tolkninger (Thagaard, 2015). I dokumentanalysen av kasus kommunens årsrapport har jeg tatt utgangspunkt i nøkkelord som leiet meg frem til empiriske funn som dannet grunnlaget for videre arbeid. Dokumentanalysen i oppgaven er gjort på åpen og offentlig kilde. På grunn av dette vil det være enkelt for andre å samle inn samme data for å kunne kontrollere min nøyaktighet. Dette styrker oppgavens pålitelighet. For å sikre validiteten vær jeg bevisst på at lederne fikk anledning til å fortelle om sine synspunkter under intervju uten at jeg kommenterte det nærmere. Det at temaet for intervju ble skissert på forhånd, før intervju fant sted øker validiteten og reliabiliteten på informasjon som jeg fikk siden validitet handler om å samle inn data som er relevante og gyldige og med reliabilitet siktes det til hvor pålitelige de er (Halvorsen, 2016).

5.8 Avgrensninger

I denne delen av metodekapittelet vil jeg reflektere over begrensninger i bachelor oppgaven og kritikken til metoden som jeg har brukt.

Valg av årsrapporten til dokumentanalysen gir ikke etter min mening nøyaktig bilde av kommunens samarbeid med frivillige organisasjoner. Mye av frivillig innsats og samarbeid med kommunen blir ikke rapportert inn til årsrapporten, grunnen til dette kan være at noen enheter har ikke som tradisjon å rapportere in samhandling med frivillige. Dermed kan mye av frivillig aktivitet blitt utelatt fra offentligheten. Samtidig er årsrapporten det eneste tilgjengelige dokumentet som kunne gi meg den informasjonen jeg trengte. Dette fordi

kommunen har ikke dokumenter som omhandler kun frivilligheten i form av frivilligmelding eller lignende.

Videre vil jeg kritisere utvalg av søkeorda til dokumentanalysen. Søkeorda som jeg benyttet meg av fanget ikke opp alt av frivillig aktivitet som foregår i kommunen, men det var ikke meningen heller. Søkeorda har fanget opp samarbeidet av større betydning som kan være representativ og tilstrekkelig for å skaffe et bilde av situasjonen.

En annen faktor som kom frem underveis i arbeidet med oppgaven er at jeg burde være mer kritisk til utvalget av respondentene. To av mine respondenter opplyser at de selv vet veldig lite om tema som gjelder deres enhet og sendte meg videre til andre. Dette har ført til mangelfullt bilde av enkelte samarbeidsformer siden noen av respondentene kunne ikke svare på alle spørsmålene. En av hovedinformanter forteller også å ha benyttet seg av «klipp og lim» fra en eldre årsrapport til nyere.

Jeg valgte å ikke kontakte frivillige organisasjoner for å hente inn manglende informasjon, dette på grunn av ståstedet mitt som var kommunen.

Det forekom også svakheter i gjennomføringen av intervjuene siden jeg er en uerfaren forsker som blir lett stresset og dette kunne påvirke mine respondenter og informasjonen som de har gitt meg.

6.0 Analyse

I dette kapitlet skal jeg beskrive arbeidet mitt og hva jeg har funnet ut.

Målet med analysen er å skape mening ut av informasjonen som er samlet inn fra dokumentanalysen og intervju. Hensikten med dette er å besvare forskningsspørsmålene.

Forskningsspørsmålene:

Hvilke sektorer samarbeider med frivillige organisasjoner

Hvilke former for samarbeid benytter de: vertskap, partnerskap eller samskaping

Finnes det noen form for strategi eller retningslinjer på hvordan samarbeidet med frivillig sektor skal være gjennomført i sektoren eller kommunen

Har kommunen fokus på samskaping i samarbeid med frivillige organisasjoner

Har kommunen fokus på innovasjon i samarbeidsformer

6.1 Samarbeidsprosjektene

Kasus kommunen utarbeider hvert år rapport om hva som har vært gjort og gjennomført i kommunen. Alle kommunale enheter rapporterer inn resultater og aktiviteter av betydning.

Årsrapporten er et informasjonsdokument og er godkjent politisk av kommunestyret.

Ut ifra informasjonen hentet fra årsrapporten har kommunale enheter i 2018 samarbeidet med tolv forskjellige frivillige organisasjoner. Alle enheter unntatt fellestjenestene hadde samarbeid med frivillig sektor. Informantene gjennom intervju har gitt mange gode beskrivelser av disse samarbeidsprosjektene. Disse beskrivelsene var nødvendige for å kunne systematisere de ulike samarbeidsprosjekter i de tre samarbeidsmodeller: vertskap, partnerskap og samskaping. Dette var nødvendig for å kunne gå videre med arbeidet i studien og besvare oppgavens forskningsspørsmål.

Sentrale kommunale aktører som samarbeider med frivillige organisasjoner er «Oppvekst enhet» og «helse, omsorg og velferd enhet». Disse to står for en stor del av samarbeidsprosjekter mellom kommunen og frivillige organisasjoner og mange av disse prosjekter pågår fra år til år og har ikke sluttdato.

I det følgende vil jeg presentere resultatene fra dokumentanalysen og funn fra intervju koblet opp mot teorien om samarbeidsmodeller. Resultatene er fremstilt i form av en tabell.

Tabell 2.

	Kultur enhet	Teknisk enhet	Oppvekst enhet	Helse, omsorg og velferd enhet
vertskap	1.Samarbeid med frivillig organisasjon SIL og FS om «open storhall»;		1. Samarbeid med idrettslaget om barnehagesvømming 2. Samarbeid med KRIK;	1. Samarbeid med idrettslaget om svømmeopplæring for flyktninger; 2.Samarbeid med Redd Barna om språk kafe for innvandrere
Partnerskap	1.Samarbeid med Mållaget		1.Samhandling med kirka om barnegudstjeneste; 2.Samhandling med Fønix om opplæring i praktisk håndverk/sløyd; 3.Samhandling med Lions Club om Mitt Valg og leikepatrolje 4.Samarbeid med Helselaget	1.Samarbeid med Kreftforening om kreftkoordinator 2.Samarbeid med Røde Kors omsorg, besøk og følgetjeneste 3.Samarbeid med MOT
Samskaping		Kai trapp		Samarbeid med Helselaget og andre frivillige org.

6.2 Samarbeidsmodeller

Funn fra analysen og intervju viser at samhandling mellom kasus kommunen og frivillig sektor foregår på forskjellige måter og etter forskjellige modeller. Samhandlingsmåten og samarbeidsmodellen avhenger ofte av hvem som er initiativtakeren til samarbeidet. Når kommunen ønsker å være med på prosjekter i regi av store nasjonale frivillige organisasjoner så må den også akseptere «spille regler» til organisasjonen. Disse prosjektene har ofte fast form og har på forhånd bestemt måten på gjennomføring av aktiviteten. Kommunen har i disse tilfellene liten eller ingen rom for forhandlinger eller forandringer i samarbeidsmåten.

Eksempel på et slikt samarbeid er f.eks. med Lions om «Mitt valg» eller med MOT som er en ideell og holdningsskapende organisasjon med egne program i skoler.

Samarbeid om slike prosjekter er bestemt av organisasjonen på forhånd og kassus kommunen må akseptere vilkåra for å kunne være med på dette.

I forhold til prosjektene som foregår lokalt så har kassus kommunen større mulighet til å påvirke dem i ønsket retning avhengig av hva kommunens behov er og hva samarbeidet med frivillige organisasjoner handler om i utgangspunktet.

6.3 Strategi og retningslinjer for samarbeid med frivillige organisasjoner

Nesten alle informantene i de forskjellige intervju har uttrykt at de setter pris på frivillige organisasjoner og at frivillig sektor er ønsket av kommunen som samarbeidspartner og initiativtaker. Flere av kommunale ledere roser og skryter av all den hjelpen og kompetansen de har fått fra frivillige. Det kommer tydelig frem i intervju at frivillige er verdsatt av kommunale ansatte. Samtidig forteller informantene fra de ulike enhetene at ingen av enheter har utarbeidet noen slags strategi eller retningslinjer i forbindelse med hvordan kommunen skal samarbeide med frivillige organisasjoner. Også kassus kommunens samfunnsplanlegger opplyste i likhet med andre informanter at verken kommune som helhet eller hver enkel enhet har noen overordna retningslinjer eller strategi for hvordan samarbeid med frivillige organisasjoner i kommunen skal foregå. Informanten forteller at behovet for frivillig strategi har vært diskutert og at det burde vært laget frivillig melding. Dessverre blei det ikke gjort noe med og kommunen har ikke gått videre med dette arbeidet. Planleggeren forteller også at kommunen burde hatt det, siden det er særdeles viktig for at kommunen skal være en god plass å bu.

6.4 Innovasjon i samarbeid med frivillige organisasjoner

Innovasjon i samarbeidet med frivillig sektor handler om å ta i bruk nye og mer effektive former for samhandling. Disse formene er partnerskap og samskaping. Funn fra dokumentanalysen og funn fra intervju med informantene viser eksistensen av både partnerskap og samskaping i samhandlingen mellom kassus kommunen og frivillige organisasjoner. Samskaping er den av de to som er mest innovativ og er et tegn på kommunens utvikling i riktig retning. Denne samarbeidsformen tydeliggjør at kommunen tenker innovativ, er løsningsorientert og ønsker å finne vedvarende løsninger på eksisterende utfordringer.

Funn fra intervju gjør det klart at kun to av samarbeidsprosjekter mellom kassus kommunen og frivillige organisasjoner kan grupperes under samskaping modellen.

En av dem er samarbeid mellom et frivillig lag og teknisk enhet om «kai trappa». Informanten fortalte at det frivillige laget var initiativtakeren. I samarbeid om «kai trappa» hadde ikke kommunen ambisjoner om å styre resultatet, men har definert området for samskapingen. I dette samarbeidet var det brukere organiserte i form av et lag som tok initiativet.

Det andre samarbeidet er mellom Helselaget og helse og omsorg enheten. I dette samarbeidet var kommunen initiativtakeren. Ansatte i helse og omsorg enheten inviterte frivillige

organisasjoner til et møte for å finne ut hvordan de i samarbeid kunne finne løsninger på utfordringer som var basert på begge parter tilgjengelige ressurser og muligheter. Ingen av informantene har nevnt begrepet samskaping eller innovasjon i fortellingen om disse to samarbeidsprosjekter, men ansatte i helse og omsorg enheten forteller at bakgrunnen for dette møte med frivillige organisasjonene var nasjonale føringer rettet mot denne sektoren. Begge de to samarbeidsformene er svært ulike fra hverandre men feles for dem er at frivillige organisasjoner sammen med kommunen skapte noe bra sammen. Begge partene i samhandlingen var myndigjort og hadde en rolle som var basert på deres tilgjengelige ressurser.

6.5 Kasus kommunens forhold til samskaping

Samskaping i det kommunale samarbeidet med frivillige organisasjoner handler om å invitere alle de berørte inkludert målgruppen til å finne felles løsning på problem eller utfordring. Samskaping oppstår når det ikke finnes på forhånd definert løsning eller prosess (Holdt, 2016).

Flere av kommunale informantene under intervju har gitt uttrykk for å ikke være så godt kjent med innholdet til samskaping som samarbeidsform med frivillige, selv om de ser viktigheten av denne typen samarbeid. Ved flere anledningen ble jeg bedt om å forklare dette begrepet og hva den går ut på i denne spesifikke sammenhengen. Informantene under intervju har gjort det klart at kommunen har ikke fokus på samskaping som samarbeidsform med frivillige organisasjoner og de har ikke kjentskap til at kommunen somhelhet har noen gong invitert frivillige organisasjoner til et møte om samarbeid, for å finne felles løsninger på utfordringer i kommunen.

7. Diskusjon

I denne delen av oppgaven skal jeg diskutere resultatene fra analysekapitlet i lys av fremstilt teori. Dette vil jeg gjøre for å svare på oppgavens overordnede problemstilling:

Hvilke former for samspill med frivillige organisasjoner benytter kasus kommunen i samarbeidet med frivillige organisasjoner?

Jeg skal konsentrere meg på prosjektene som jeg kategoriserte i analysekapitlet som samskaping, dette for å begrunne min kategorisering siden samskaping er den mest innovative formen for samarbeid med frivillige organisasjoner og i offentlig sektor handler samskaping om at kommunen skal legge til rette for å skape sammen det nye velferdssamfunnet.

Vertskap, partnerskap og samskaping er alle betegnelser for forskjellige typer samarbeid mellom offentlige og frivillige instanser.

Funn fra årsrapporten og intervju viser at i kasus kommunen eksisterer alle modeller for samarbeid med frivillige organisasjoner.

Fem av disse formene har jeg konkludert å være *vertskap* som Guribye beskriver som en ganske utbredt samarbeidsform i kommunene.

Vertskapet i kasus kommunen går blant annet ut på leie av lokaler til aktiviteter som KRIK, Redd Barna og kommunen arrangerer. I lys av teorien om vertskapet betyr dette at den ene parten har noe som den andre trenger og i dette samarbeidet benytter den ene parten seg av ressurser til den andre. Makt i dette samarbeidet er på grunn av dette ulikt fordelt slik Guribye beskriver det i teorien om vertskapet.

Samarbeid med idrettslaget om barnehagesvømming og flyktning svømming har jeg også kategorisert som *vertskap*. Dette fordi kommunen benytter seg av ressurser og kompetansen til idrettslaget og forplikter den til rapportering. Idrettslaget mottar også øremerka midler i forbindelse med dette samarbeidet som også tyder på at denne samarbeidsformen er *vertskap*. Informantenes beskrivelser av disse prosjektene har ikke lagt igjen tvil på hvem som var giver og hvem som var mottaker i disse samarbeidene.

Kasus kommunen samarbeider også om andre prosjekt som jeg kategoriserte som partnerskap. Denne kategoriseringen har jeg utført ved bruk av funn fra dokumentanalysen og intervju i lys av introdusert teori om partnerskap.

Partnerskap er nyere og mer innovativ samarbeidsform enn *vertskap* og ut ifra (Holdt & Hunt, 2016) sin teoretiske beskrivelse handler partnerskap om samarbeid mot felles mål. Både kasus kommunen og frivillige organisasjonene var i disse prosjektene forpliktet til hverandre og hadde mer eller mindre bidratt til å nå målet. I samarbeidsprosjektene var begge parter enige både om formålet med samarbeidet og organiseringen. I alle disse samarbeid har også den ene parten definert problemet og løsningen, f.eks. Kreftforeningen, Lions eller Røde Kors sto for defineringen av problemet og organiseringen. Mens i samhandlingen med Mållaget var det kommunen som tok større del i samarbeidet og definerte løsningen slik Holdt & Hunt, 2016 beskriver det i teorien om partnerskap.

Disse forskjellige samarbeidsprosjektene som jeg kategoriserte som partnerskap inneholder mange men ikke alle kjennetegnene til partnerskap begrepet som er introdusert i teori kapitlet. F.eks. i samarbeidet med Mållaget var det ikke slik at kommunen ikke kunne løse problemet selv for å oppnå suksess. Det kunne den, men kommunen valgte å samarbeide med Mållaget for å spare ressurser og tid. Grunnen til at ikke alle kjennetegnene til partnerskap er til stede i noen av disse prosjekter kan være mangfoldet av samarbeidsprosjekter mellom kommunen og frivillige organisasjoner. Derfor stemmer prosjektene godt overens med den teoretiske beskrivelsen av partnerskap selv om ikke alle kjennetegnene på plass.

Alle prosjektene er forskjellige og jeg opplevde det innimellom som utfordrende å kunne plassere de i en rett samarbeidsmodell. For å gjennomføre dette var jeg avhengig av å ha nok informasjon og forståelse om disse samarbeidsprosjektene.

Samskaping er den mest innovative formen for samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjoner og i kasus kommunen tør jeg å påsto at det finnes to samarbeidsprosjekter som ut i fra teorien kan kategoriseres som samskaping.

Kjennetegnene til samskapingen hentet fra teorien til Holdt og Guribye samsværer godt etter min mening med disse to samarbeidsprosjektene.

Prosjektet «kai trappa» startet som en tanke om å skape noe trivelig i kommunens sentrum som kunne gagne alle innbyggere. En frivillig lokal gruppe av innbyggere ønsket å bruke kai området til å skape trivsel i sentrum og ideen var å bruke dette arealet. Gruppen tok kontakt

med kommunen og fikk godkjenning til prosjektet. Kommunen ble en likeverdig partner i dette samarbeidet og har sammen med gruppen funnet løsninger til utfordringer underveis i dette engasjementet.

Kommunen har gitt administrativ godkjenning til dette prosjektet og avklart bruk av området siden lasteskip kunne ikke lenger komme til kai. Kommunen har også stått for skilting og tilrettelegging av dekket på området for at det skulle være trygt å oppholde seg der.

Den frivillige gruppen har jobbet med ideen og stått for den kreative delen. Den har skaffet midler og brukt dugnad for å gjennomføre prosjektet. Kommunen har ikke gitt noen midler til dette, hverken til planlegging, gjennomføring eller organisering av prosjektet.

Kommunens og de frivilliges rolle var basert på deres tilgjengelige ressurser og muligheter. Det var ingen garantier at dette prosjektet kom til å lykkes og partene visste ikke på forhånd hva utfallet og resultatet av samarbeidet blir. De var også uvitende om det blir skapt nye og bedre løsninger for bruk av området. Informanten forteller at i ettertid viste det seg at resultatet av prosjektet var svært vellykket. Kai trappa har blitt et veldig populært sted for innbyggere i alle aldrer uansett årstid. Den har blitt av stor betydning for trivsel-velferd-folkehelse perspektivet og attraktiv møteplass for alle innbyggere som det er stor mangel på i kassen kommunen.

Suksessen med «kai trappa» har resultert i videre planer om ytterligere trivselstiltak på samme området som kommunen har allerede fått forespørsel om. Gruppens ideer vokser videre og flere trivselstiltak er planlagt.

Ut ifra typologien til Ulrich fremstilt i teoridelen er det mulig å beskrive dette prosjektet som *fasiliterende samskaping*. Denne typen samskaping skjer når brukere tar initiativet selv og ønsker at kommunen skal engasjere seg. Dette fant sted i «kai trappa» prosjektet i tillegg til at kommunen i dette samarbeidet hadde fasilitator rollen og har tilrettelagt for dette engasjementet i form av bruk av sine ressurser.

Prosjektet «kai trappa» er en *fasiliterende samskaping* som Ulrich fremstiller i form av en akse som en kombinasjon av «sivilt samfunn som sentral aktør» og «uforutsigbarhet».

Det andre prosjektet som jeg klassifiserte som *samskaping* var helse og omsorg enhetens samarbeid med helselaget og andre frivillige organisasjoner. Tegn som tyder på at dette samarbeidet kan kategoriseres som *samskaping* er at prosjektet ikke hadde på forhånd definert løsning, prosess eller arbeidsgruppe. Kommunen inviterte mange til samarbeid for å finne ut av responsen og mulighetene. Problemet var kjent men utfallet av samarbeid ukjent.

Formålet med møtene var å finne ut hva frivillige organisasjoner kunne bidra med.

Informanten forteller at møtene resulterte i stor hjelp fra frivillige si side til å holde eldre senterets uteareal ved like. Frivillige organiserer, stiller opp og gjennomfører alt selv. Dette pågår også fra år til år. Partene i dette samarbeidet har en rolle som er basert på deres tilgjengelige ressurser og muligheter, slik det er beskrevet i teorien om samskaping til (Holdt & Hunt, 2016) og (Guribye, 2016).

Informanten fortalte i tillegg at bakgrunnen for arrangement av møter og samarbeidet var nasjonale føringer rettet mot helse sektoren.

Ut ifra Ulrich sitt typologi kan dette prosjektet kategoriseres som *likeverdig samskaping*. Den er kjennetegnet av uforutsigbarhet og kommunen har ikke ambisjoner om å styre resultatet av prosessen. Kasus kommunen var åpen i dette prosjektet for et åpent utfall som konsekvens av

samhandling med frivillige organisasjoner. Kasus kommunen har også definert området for samskapingen og dette gjalder eldresenteret i kommunen.

Dette prosjektet er et eksempel på *Likeverdig samskaping* som Ulrich beskriver i aksene som kombinasjonen av «kommunen som sentral aktør» og «uforutsigbarhet».

Oppgavens overordnede problemstilling søker svar på *hvilke former for samspill med frivillige organisasjoner benytter kasus kommunen i samarbeidet med frivillige organisasjoner?*

Ut ifra beskrivelsen av samarbeidsprosjekter og kategoriseringen av samarbeidsformer kommer det tydelig frem at kasus kommunen bruker forskjellige former for samspill.

Mangel på vedtatt frivillig politikk, strategier eller retningslinjer rettet mot samarbeid med frivillige organisasjoner kan være et tegn på at kommunen har ikke fokus på verken samhandling med frivillige organisasjoner eller innovasjon i samhandlingsformer.

Det finnes to samskapingprosjekter mellom kasus kommunen og frivillige organisasjonene. Begge disse prosjektene er ulike fra hverandre men begge er like i at de utfordrer den tradisjonelle tanken om at kommunen er hovedleverandøren av velferd.

Prosjektene viser at engasjerte innbyggere kan være en del av løsningen. Både «Kai trappa» prosjektet som er et trivselstiltak og har betydning for folkehelse og samarbeid med helselaget er begge eksempel på en ny og innovativ måte å skape ting sammen på.

Likevel har jeg som forsker i denne studien fått en følelse av at samskaping i prosjektet «kai trappa» oppsto ubevisst fra kommunen si side. Den vokste frem uten at kommunen tenkte i samskapingens baner. Fravær av fokus på samskaping blant kommunens ledere forsterker i tillegg denne tanken.

Kommunen har mange *partnerskap* prosjekter som er nyere former enn vertskapet og har potensialet til å utvikle seg til noe «større» med tiden. Dessverre har noen av dem på forhånd bestemt form og organisering av nasjonale frivillige organisasjoner som står bak disse prosjektene. Kommunen i samarbeidet med de store frivillige organisasjonene har ikke mulighet til å kunne påvirke eller bestemme. Inntrykket mitt er at kommunen tar gjerne det den får siden den økonomiske situasjonen til kasus kommunen er ikke den beste, dette forteller informantene i intervju.

Under gjennomføringen av samtaler med kommunale ansatte fikk jeg en følelse av at de er bevisst på potensialet som ligger i samarbeidet med de frivillige organisasjonene selv om kommunen har ikke fokus på det. Håpet mitt er at i fremtiden kan kommunen starte flere nye og mer innovative samarbeidsprosjekter med frivillige, slik som nasjonale myndigheter pådriver kommunene til.

I de nyere tider ser vi en stigende interesse og «press» fra nasjonale myndigheter og KS til at kommunene skal ta i bruk nyere og mer innovative måter for samarbeid med frivillige, spesielt om produksjonen og leveringen av velferdsytelser. Tolkningen av funn hentet fra dokumentanalysen og intervju viser at kasus kommunen trosser rådene fra disse instansene og tar ikke i bruk samskaping som er tett knyttet til innovasjonsarbeid i kommuner.

Samtidig er det viktig å poengtere at alle samarbeidsformer har sine fordeler og ulemper og ikke alle samarbeidsmodeller egner seg til alle formål.

Tidligere forskning til Andersen & Hygum viser at f.eks. hvis samarbeidet skal handle om å videreutvikle eller konkretisere en oppgave eller problemforståelse så kan samskaping være et godt valg. Men hvis en vil starte et nytt tidsbegrenset prosjekt som krever ulike ressurser,

partnere eller former for kunnskap så kan partnerskapet være et bedre valg (Anders & Hygum, 2017). Dette betyr at samarbeidsformen bør være tilpasset formålet med samarbeidet. Kasus kommunens valg av samarbeidsmetoder påvirker hvordan ressurser og kunnskap blir brukt i kommunen. Samarbeidsmetoden har betydning for igangsettingen av nye løsninger på eksisterende utfordringer og feil valg av samarbeidsform fører til at ressursene ikke blir utnyttet så godt og at potensialet til å skape borgerengasjerende og ressurskapende løsninger blir ikke utviklet. Derfor er det i økende grad viktig med mobiliseringen av ressurser, ideer og erfaringer fra både private og offentlige aktører i byggingen av kommunale løsninger hvor «folk må ikke bare bli sett på som en del av problemet men også som en del av løsningen» (Helse- og omsorgsdepartementet, 2013).

8. Konklusjon

I min studie av samarbeidsformer mellom kasus kommunen og frivillige organisasjoner har jeg lært at kommunen som ikke har utarbeidet frivillig politikk eller retningslinjer rettet mot samarbeid med frivillige organisasjoner har også ikke fokus på innovasjon i samhandlingen med frivilligheten. Hvordan de kommunale aktørene velger å gjennomføre og legge til rette for deltakelse og engasjement fra innbyggere gir utslag på formen av samarbeid og graden av innovasjon i dette samarbeidet.

Men jeg er en uerfaren forsker med lite kunnskaper om dette temaet fra før, derfor vil jeg ikke påsto at mine tolkninger av funna er 100 % korrekte.

Jeg er klar over at personer med bedre kjennskap til temaet kan ha andre tanker og konklusjoner rundt dette temaet enn jeg her. Denne studien var et forsøk på å tilegne meg kunnskap om dette temaet og forsøke å anvende denne spennende teorien om samarbeidsformer til praksis og gjennom dette få et bilde av hvordan samarbeid med frivillige organisasjonene ser ut i en typisk mellomstor kommune som har verken fokus eller planer om å utarbeide frivillig politikk.

9. Litteraturliste

Andersen, L. L. & Hygum, E. H. (2017). *Samskabelse, samproduktion og partnerskaber*.

Hentet fra

https://rucforsk.ruc.dk/ws/portalfiles/portal/60501850/Antologi_2udgave_Socialstyrelsen_web.pdf

Amundsen, B. (2017). *Er frivillig arbeid løsningen på fremtidas velferdsutfordringer?* Hentet fra <https://forskning.no/samfunnskunnskap-helse-helsepolitikk/er-frivillig-arbeid-losningen-pa-framtidas-velferdsutfordringer/372851>

Christensen, J. & Berg, O. T. (2019). *Velferdsstat*. Hentet fra <https://snl.no/velferdsstat>

NTNU. (2019, 3. september). *Kommune 3.0. Samskapingskommunene*. Hentet fra

<https://www.ntnu.no/eit/sok3800>

Duedahl, P. & Jacobsen, M. H. (2010). *Introduksjon til Dokumentanalyse*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.

Frivillighet Norge. (2020). *Helhetlig frivillighetspolitikk gir gode resultater*. Hentet fra

<https://www.frivillighetnorge.no/nyheter/helhetlig-frivillighetspolitikk-gir-gode-resultater>

Frivillighet Norge. (2020). *Frivillighetsregister*. Hentet fra

<https://www.frivillighetnorge.no/verktoy/hvordan-starte-en-ny-organisasjon/frivillighetsregisteret>

Frivillighet Norge, et al. *Lokal frivillighetspolitikk gjør samarbeidet bedre*. Hentet fra

<https://www.frivillighetnorge.no/politikk/lokal-frivillighetspolitikk-gjør-samarbeidet-bedre>

Guribye, E (2016). FoU- rapport nr. 3/2016. *Mot 'Kommune 3.0'? Modeller for samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor: Med hjerte for Arendal*. Hentet fra

<https://static1.squarespace.com/static/5dd15233cf3c9512c32ddf10/t/5dd1a74c48fc02235997c6e8/1574020944751/FoU-rapport-3-2016-endelig.pdf>

Heimburg, D. & Hofstad, H. (2019). NIBR- rapport 2019:11. *Samskaping som samarbeids- og styringsform for kommunenes folkehelsearbeid: Hva vet vi? Hva er utfordrende? Og hvor går vi videre?* Hentet fra <https://fagarkivet.oslomet.no/nb/item/asset/dspace:13365/2019-11.pdf>

Helse- og omsorgsdepartementet. (2013). *Morgendagens omsorg*. (Meld. St. 29 (2012-2013)).

Holmen, A. K. & Ringholm, T. (2019). *Innovasjon møter kommune*. Oslo. Cappelen Damm Akademisk

Halvorsen, Knut. (2016). *Å forske på samfunnet. En innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Holdt, M. B., Hygum, H. & Gerber, H. (2014). *Samskabelse eller samarbejde? Forskjelle, fordele og fremgangsmåder*. København: Ingerfair Forlag.

Holdt, Marie. B. & Hunt, Julia. B. (2016). «Hvad samskabelse ikke er». Hentet fra <https://www.ingerfair.dk/hvad-samskabelse-ikke-er/>

Holme, I. M. & Solvang, B. K. (1996). *Metodevalg og metodebruk*. (3 utg.). Oslo: TANO A.S.

Jacobsen, D. I. & Thorsvik, J. (2013). *Hvordan organisasjoner fungerer*. 4. utgave. Bergen: Fagbokforlaget.

Jacobsen, D. I. (2015). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. Kristiansand: Cappelen Damm Akademisk.

Kulturdepartementet. (2018). *Frivilligheita- sterk, sjølvstendig, mangfoldig- Den statlige frivillighetspolitikken*. (Meld. St. 10 (2018-2019)). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-10-20182019/id2621384/>

Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (2015). *Samarbeid mellom frivillige og kommuner. Råd og veiledning til kommuner som vil inngå samarbeid med frivillige*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/samarbeid-mellom-frivillige-og-kommuner/id2439324/>

Paulsen, K. (2018). *Utvikling av en helhetlig kommunal frivilligpolitikk*. Hentet fra <https://www.fritidforalle.no/utvikling-av-en-helhetlig-kommunal-frivillighetspolitikk.6189297-356505.html>

Rystad, I. (2013). *Politiske reformer og frivillige organisasjoner*. (Mastergradsavhandling). Universitet i Tromsø UIT. Hentet fra <https://munin.uit.no/bitstream/handle/10037/5331/thesis.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Røiseland, A. & Lo, C. (2019). *Samskaping- nyttig begrep for norske forskere og praktikere?* Hentet fra https://www-idunn-no.hvo-ezproxy-01.hivolda.no/nst/2019/01/samskaping_nyttig_begrep_for_norske_forskere_og_praktiker

Sogn og Fjordane Fylkeskommune, (2019). *Frivillig politikk i kommunene*. Hentet fra <https://www.sfj.no/frivilligpolitikk-i-kommunene.499539.nn.html>

Thagaard, T. (2013). *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode*. (4 utg.). Oslo: Fagbokforlaget.

Torfing, J., Sørensen, E. & Røiseland, A. (2016). *Samskapelse er bedre og billigere*. Stat & styring, 2016(01), pp.10-14. Hentet fra https://www-idunn-no.hvo-ezproxy-01.hivolda.no/stat/2016/01/samskapelse_er_bedre_og_billigere

Tjora, A. (2018). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Tortzen, A. (2016). *Samskabelse i kommunle rammer. Hvordan kan ledelse understøtte samskabelse?* (Ph.d. afhandling, Universitet i Roskilde). Hentet fra: <https://centerforborgerdialog.dk/wp-content/uploads/2017/10/samskabelse-i-kommunale-rammer.pdf>

Ulrich, J. (2016). *Samskabelse – en typologi*. CLOU Skriftsserie, 2016 (001). Hentet fra https://www.ucviden.dk/ws/files/34461110/Jens_Ulrich_2016_Samskabelse_en_typologi_CL%20OU_skriftsserie.pdf

Figur 1. Ulrich, (2016). *Samskabelse – en typologi*. CLOU Skriftsserie, 2016 (001). Hentet fra https://www.ucviden.dk/ws/files/34461110/Jens_Ulrich_2016_Samskabelse_en_typologi_CL%20OU_skriftsserie.pdf

10. Vedlegg

Intervjuguide:

Tema: Samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjonene.

Problemstilling: «Hvilken form for samspill med frivillige organisasjoner benytter kassen kommunen i samarbeid med frivillige organisasjoner»

Form: På grunn av utfordringer forårsaket av covid 19 pandemien ble det gjennomført telefon intervju. Jeg intervjuet informantene ved bruk av høgtaler for å kunne ta notater underveis i samtalen. Jeg hadde laget noen spørsmål på forhånd og noen andre var utarbeidet under selve intervju avhengig hva samarbeidet gjaldt.

Når informantene ga utfyllende beskrivelser og svar var det ikke behov for å stille alle spørsmål. Intervju var foretatt i form av en samtale. Jeg skrev referat i etterkant av intervju for å oppsummere innhentet informasjon.

Introduksjon:

Jeg har introdusert meg selv og takket for at informanten tok seg tid til å stille opp til intervju.

Jeg har stilt informantene spørsmål om de samtykker til intervju.

Jeg har redegjort for formålet med undersøkelsen og undersøkelsens tema.

Jeg har informert informantene om anonymitet rettet mot dem og kommunen.

Jeg har informert om at de kan trekke seg fra intervju når som helst.

Intervjuspørsmål:

- Kan du fortelle om samarbeid med ... (navn på frivillig organisasjon).. om prosjekt (navn på prosjekt) som din enhet samarbeidet om?

- Hva var bakgrunnen for dette samarbeidet?

- Hvilken rolle hadde kommunen i dette samarbeidet?

- Hvilken rolle hadde frivillige organisasjoner i dette samarbeidet?

Generelle oppfølgingsspørsmål:

- Jeg stilte også alle informantene noen oppfølgingsspørsmål som gjald strukturen av de forskjellige samarbeidsprosjekter. Dette for å finne ut hvilken form for samspill var benyttet i dette samarbeidet, f.eks.:

- Har kommunen forpliktet frivillig organisasjon til å rapportere til kommunen i forbindelse med samarbeidet?

Har kommunen gitt øremerket midler til frivillig organisasjon?

Avslutning av intervju:

Jeg har oppsummert funn og stilt spørsmål om jeg har forstått informanten riktig.

Jeg har stilt spørsmål om informanten samtykker til at jeg kan kontakte han/henne på nytt hvis det oppstår behov for innhenting av mer detaljert informasjon.

